

کیفیت ملاک پذیرش اعمال انسان

صاحب تفسیر مشکاة گفت: در میان اعمالی که انسان انجام می‌دهد، کمیت و میزان آنها ملاک خداوند و اسلام نیست، بلکه کیفیت اعمال انسان مورد توجه و ملاک اسلام قرار می‌گیرد.

صاحب تفسیر مشکاة گفت: در میان اعمالی که انسان انجام می‌دهد، کمیت و میزان آنها ملاک خداوند و اسلام نیست، بلکه کیفیت اعمال انسان مورد توجه و ملاک اسلام قرار می‌گیرد.

محمدعلی انصاری صاحب تفسیر مشکاة به گزارش ایکننا از خراسان رضوی، محمدعلی انصاری صاحب تفسیر مشکاة و مفسر قرآن، در نشست مجازی که امروز ۷ آبان ماه، برگزار شد، در خصوص ملاک پذیرش اعمال انسان در اسلام، اظهار کرد: خداوند به تمامی اعمال انسان نظارت دارد، یعنی حتی اگر عملی به اندازه یک هزارم ارزشی کوچک و در دل صخره‌ها پنهان باشد، بازهم خداوند جزای آن را به انسان عطا خواهد کرد. همچنین خداوند در آیه ۱۶ سوره «لقمان» می‌فرماید: «يَا بُنَيَّ إِنَّهَا إِنْ تَكُ مِثْقَالَ حَبَّةٍ مِنْ خَرْدَلٍ فَتَكُنْ فِي صَخْرَةٍ أَوْ فِي السَّمَاوَاتِ أَوْ فِي الْأَرْضِ يَأْتِ بِهَا اللَّهُ إِنَّ اللَّهَ لَطِيفٌ خَبِيرٌ، ای فرزندم، خدا اعمال بد و خوب خلق را گر چه به مقدار خردلی در میان سنگی یا در (طبقات) آسمان‌ها یا زمین پنهان باشد همه را (در محاسبه) می‌آورد، که خدا توانا و آگاه است.»

وی بیان کرد: ما انسان‌ها در زندگی و در مقابل اعمالی که انجام می‌دهیم، کمیت‌گرا هستیم و به دنبال اعمال بزرگ می‌گردیم. اما هیچگاه کمیت در اسلام ملاک نبوده است، بلکه ملاک اصلی اسلام کیفیت است، به همین دلیل پیامبر اکرم(ص) در این باره فرموده است: «رَكَعَتَانِ خَفِيفَتَانِ فِي التَّفَكُّرِ خَيْرٌ مِنْ قِيَامِ لَيْلَةٍ؛ دو رکعت نماز سبک اما همراه تفکر، بهتر است از شبی را تا به صبح نماز گزاردن.» یعنی در این امر تفکر و کیفیت برتری زیادی نسبت به تعداد رکعات نماز دارد.

صاحب تفسیر مشکاة با اشاره به بیتی از اشعار فردوسی، تصریح کرد: همچنین فردوسی در بخش ۹ شاهنامه سروده است: «سباهی لشگر نیاید به کار / یکی مرد جنگی به از صد هزار»، یعنی کمیت ارزش خاصی ندارد، بلکه کیفیت است که باعث پیروزی در جنگ می‌شود.

این مفسر قرآن افزود: یکی از مشکلات ما انسان‌ها این است که خوبی‌های کوچک را کم ارزش و حتی بی ارزش می‌پنداریم، درحالی که همین نیکی‌های کوچک در نزد خداوند ارزش زیادی دارد. همچنین کوچک شمردن گناهان کوچک هم یکی از گناهان کبیره به حساب می‌آید. روزی پیامبر اکرم(ص) با اصحاب خود در بیابانی در حرکت بودند، پیامبر(ص) از آنها درخواست کرد که برای برپایی آتش، هیزم جمع آوری کنند. در بیابان هیزم بزرگی وجود ندارد و آنها هرکدام تکه چوب‌های کوچکی را جمع آوری کردند، اما همین تکه‌های کوچک انبوهی از چوب را به وجود آورد؛ لذا پیامبر اکرم(ص) خطاب به اصحاب خود فرمود: «از گناهان کوچک، بیشتر بترسید تا گناهان بزرگ.»

انصاری ادامه داد: انسان باید از گناهان کوچک بیشتر بهراسد، زیرا آنها را کوچک می‌شمارد و در نتیجه آنها را فراموش کرده و دچار غفلت شده و همین گناهان کوچک تبدیل به انبوهی از گناهان می‌شود.

وی در خصوص دیدگاه امام علی(ع) بر کیفیت اعمال انسان به بیان روایتی از نهج البلاغه پرداخت و بیان کرد: امام علی(ع) در خطبه ۳۱ نهج البلاغه می‌فرماید: «در طلب دنیا، از بی‌قراری دست بردار، خواسته‌های خود را مهار کن و بر خود آسان بگیر، خود را به آب و آتش نزن و نگذار که طلب اقتصادی، تو را به مرز حرص و آز بکشاند. نکند پیرامون خود را فراموش کنی و همسر و فرزندان خویش را نبینی و در به دست آوردن منافع دنیوی نیکو عمل کن.»

صاحب تفسیر مشکاة اظهار کرد: اینکه انسان در کسب دنیا به زیبایی و شایستگی عمل کند و کیفیت کار را بر کمیت ارجحیت بدهد؛ یعنی بکوشد طلب کم را به درستی و نیکویی به سرانجام برساند، نه آنکه حرص و ولع بورزد و در نهایت به چیز قابل توجهی نیز دست نیابد. توصیه‌ی معصومین(ع) آن است که انسان کار خود را به دقت انجام دهد، اما به گونه‌ای نباشد که تمام وقت و زمان او صرف کار شود و تمام وجودش مصروف کسب حوائج دنیوی و تمتعات مادی گردد.